

Sivla 30.01.2025 § 15

Johtava rehtori Juha Damskäg, p. 040 8361604

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on jättänyt aloitteen kaupungin valtuuston kokouksessa 16.9.2024 koskien kännyköiden täyskieltoa Jämsän kouluissa:

Käynnissä oleva digitaalinen vallankumous on muuttanut arjessamme monia asioita ja koulut eivät ole poikkeus tästä muutoksesta. Kännyköiden yleistymisen on tuonut mukanaan merkittäviä haasteita oppimisympäristöihin. Tämän vuoksi esitämme, että Jämsän kaupungin oppilaitoksissa ja päiväkodeissa kielletään kännykät ja vastaavat laitteet mm. älykellot muussa kuin kellokäytössä koulupäivän aikana. Vain opettajan kehoituksesta laitteita voisi käyttää.

Kännyköiden täyskielto kouluissa tuo hyötyjä oppimisen, sosiaaliseen hyvinvointiin ja tervellisiin elämäntapoihin. Oppilaitosten tulee ottaa huomioon muutos, joka voi parantaa oppimisympäristöä merkittävästi. Koulutuksen tulevaisuus on innovaatioissa ja puhuttaessa lukuisten mahdollisuuksien maailmassa meidän on ensin huolehdittava itsestämme ja ympäristöstämme.

Perustelut käynnyköiden kiellolle

1. Keskittyminen ja oppiminen
kännykät rajoavat loputtomasti viihdettä ja sosiaalista vuorovaikutusta, mikä voi häiritä opiskelua ja keskittymistä luokkahuoneessa. Tutkimukset ovat osoittaneet, että opiskelijat, jotka käyttävät puhelimiaan luennon aikana, saavattavat huonompia tuloksia kuin ne, jotka ovat keskittyneet pelkästään opettaaan. Siksi kännyköiden kieltäminen auttaisi opiskelijoita keskittymään paremmin opetettaviin asioihin.
2. Sosiaalinen paine ja kiusaaminen
Käynnyköiden käyttö kouluissa voi lisätä sosiaalista painetta ja kiusaamista. Opiskelijat saattavat kokea tarvetta esittää itsensä tietyllä tavalla sosiaalisessa mediassa, mikä voi johtaa mielenterveysongelmiin. Kiellon avulla voisimme luoda turvallisemman ympäristön, jossa opiskelija voivat keskittyä välittömään vuorovaikutukseen ilman digitaalista painetta.
3. Tegnologian riippuvuus
Kännykät voivat aiheuttaa nuorilla teknologian riippuvuutta, mikä voi johtaa ongelmallisiin käyttäytymismalleihin. Valaistus ja jatkuva tiedonsyöttö voivat luoda vääristynyttä kuvaa todellisuudesta. Käynnyköiden täyskielto auttaisi opiskelijoita kehittämään terveellisempiä elämäntapoja ja keskittymään henkilökohtaisiin suhteisiinsa ja vuorovaikutukseensa.

Tiedämme, että kritiikki käynnyköiden täyskiellolle kouluissa perustuu usein siihen, että kännykät voivat olla hyödyllisiä oppimisen apuvälineitä ja tarjoavat nopean pääsyn tietoon. On kuitenkin huomattava, että tämä hyöty voidaan saavuttaa myös muilla välineillä, kuten tableteilla ja kannettavilla tietokoneilla, jotka voidaan rajoittaa opetuskäyttöön. Lisäksi opettajilla on mahdollisuus valvoa opiskelijoiden laitteiden käyttöä paremmin muilla välineillä. Samalla esitämme, että paljoin yleistyneet älykellot oppilailla olisi asetettava pelkästään kellokäyttöön koulupäivän ajaksi.

Koulunjohtajien kokouksessa 1.8.2024 laadittiin kouluille ohje digitaalisten laitteiden käytöstä. Ohjeessa todetaan seuraavaa:

1. Puhelimet pidetään tuntien aikana poissa näkyvistä ja äänettöminä (repussa, lokerikossa tms.).
2. Puhelinta saa käyttää vain opettajan luvalla ja hänen antamiensa ohjeiden mukaan.
3. Lataaminen ei saa häiritä kulkua luokassa.
4. Puhelimen häiritsevää käyttöä ei sallita ja opettajalla on oikeus pyytää oppilasta tai oppilaita tuomaan puhelin opettajanpöydälle koriin jäljellä olevan tunnin ajaksi.
5. Opettaja määrittelee sen, milloin käyttö on häiritsevää eikä sitä tarvitse erikseen perustella oppilaalle.
6. Mikäli oppilas ei noudata pyyntöä tuoda puhelin pöydälle, hänet voidaan poistaa luokasta enintään jäljellä olevan tunnin ajaksi.

Maan hallitus on antanut eduskunnalle 30.12.2024 lakiesityksen perusopetuslain muuttamiseksi. Lakiesityksessä muutetaan perusopetuslakia siten, että mobiililaitteiden käyttämistä koulussa voidaan rajoittaa, lisätään aluehallintovirastojen toimivaltaa koulujen laillisuusvalvonnassa sekä lisätään opetuksen tavoitteisiin liikunnallinen elämäntapa.

Lakiesityksen mukaan. oppituntien aikana puhelinten tai muiden mobiililaitteiden käyttö olisi pääsääntöisesti kielletty ja sallittu vain tietyin edellytyksin. Oppilas saisi jatkossa käyttää puhelintaan tai mobiililaitettaan oppitunnilla vain opettajan tai rehtorin luvalla oppimistarkoitukseen tai oman terveyden hoitoonsa.

Koulun olisi laadittava tarpeelliset järjestyssäännöt mobiililaitteiden käytöstä ja säilytyksestä (sis. oppitunnin sekä ruokailun ja välitunnin aikana). Jos oppilas häiritsee mobiililaitteellaan opetusta tai oppimista, rehtorilla tai opettajalla olisi oikeus ottaa laite haltuunsa.

Perusopetuslaissa säädettyjä kurinpitokeinoja ei esityksellä muuteta.

Hallituksen tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä. Sen vuoksi perusopetuslakiin lisätään säännös liikunnallisen elämäntavan lisäämiseksi perusopetuksen tavoitteisiin. Lisäyksen vuoksi Opetushallitus päivittää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Mobiililaitteiden ja aluehallintovirastojen osalta lakimuutoksia esitetään voimaan 1.8.2025 - liikunnallisen elämäntavan osalta 1.8.2026.

Kun laki astuu voimaan ja opetuksen järjestäjille tulee ohjeet toimeenpanosta, laaditaan Jämsän perusopetuksen kouluille tarpeelliset järjestyssäännöt mobiililaitteiden käytöstä ja säilytyksestä oppitunnin sekä ruokailun ja välitunnin aikana. Valmistelussa tehdään yhteistyötä kotien, oppilaiden, henkilökunnan ja nuorisovaltuuston kanssa.

Kiitämme aloitteen tekijöitä tärkeäksi koetun asian esille tuomista aloitteen muodossa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 28: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja yleinen toimivalta.

Ehdotus Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen ja esittää vastauksen annettavaksi kaupunginhallitukselle ja edelleen - valtuustolle hyväksymistä varten.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Khall 17.02.2025 § 65

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 25 / kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Ehdotus Kaupunginjohtaja Jori Reijula

Kaupunginhallitus antaa sivistyslautakunnan päätöksen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se toteaa aloitteen johdosta annetun selvityksen riittäväksi.

Aloite on loppuun käsitelty.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 17.03.2025 § 7
2231/12.00.01/2024

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.